

[Holstein.]

har faaet det Krav, som Handelen stillede, og som de stillede i den konservative Valgkampagne, om Ophævelse af Valutacentralen og Importreguleringskontoret, honoreret ved dette Forlig, er gaaet med dertil, er det begribeligvis ikke, fordi det sagligt tilfredsstillende de Konservative. Hvorfor er de Konservative da gaaet med til det? Af ganske samme Grund som vi for vort Vedkommende: af politik-opportunistiske Grunde, idet man ogsaa fra deres Side har henvist til, at det var et ufravigeligt Krav fra den højtærede Udenrigsminister, som han satte sit Embedes Anseelse ind paa at faa opfyldt, og uden hvis Opfyldelse han ikke turde paatage sig Ansvaret for at gaa til Forhandlingerne i London med Udsigt til at opnaa blot en Antydning af positivt Resultat.

Dette var Grunden, og dette har jeg tilladt mig at kalde politisk-opportunistiske Hensyn. Man kan ogsaa kalde det taktiske Hensyn. Naar nu den ærede Ordfører for de Konservative falder over mig af den Grund, saa vil jeg spørge, om der er noget politisk Parti i den hele civiliserede Verden, hvor man har Parlamentarisme, som ikke i afgørende Sager, hvor der er Spørgsmaal om at tage et stort politisk Opgør med en Regering, som man betragter som sin Modstander, lader sig lede af politisk-opportunistiske og taktiske Hensyn. Al Politik vilde være en Umulighed, og en Opposition vilde være en Umulighed, hvis man ikke, under Hensyn til politisk-opportunistiske Betragtninger, selv valgte Tiden og Stedet og Sagen, hvor man vil tage et storpolitisk Opgør med en Modstanderregering. Saaledes er det, og det skal ikke lykkes konservativt politisk Hykleri og Skinhellighed at faa slaaet dette op til noget større.

Naar jeg har sagt, at det var af politisk-opportunistiske Hensyn, og — for at glæde det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, som er saa stor en Taktiker, ja, hvis hele Politik i det væsentlige er Taktik — ogsaa har kaldt det taktiske Hensyn, saa synes det mig, at det er ilde anbragt, at man af den Grund vil rette Bebrejdelser mod mig. For det faktiske Forhold er jo, at det er saadanne Hensyn, som for Oppositionen har været bestemmende, og at det aldeles ikke er noget, man behøver at forarges over

eller tage til Genmæle imod, for det er et Forhold, som gentager sig ustandselig under en Oppositions politiske Vekselvirkning og Sammenstød med en ansvarlig Regering.

Jeg vender mig derefter til den højtærede Statsministers Udtalelser om, at jeg nu har en helt anden forfatningsmæssig Opfattelse, end jeg havde for 10 Aar siden. Han citerede mine Udtalelser, fremsat i 1923 under Behandling en af den daværende Regerings Kriseværnsforslag for nødstedte Industrier, og han citerede, at jeg den Gang havde sagt, at jeg var Tilhænger af Princippet: Ingen over og ingen ved Siden af Folketinget.

Den højtærede Statsminister glemte at tilføje: For den, som er Tilhænger af det parlamentariske Princip i uforfalsket Anvendelse, saa længe Tiden ikke er løbet fra det, saa længe Forholdene ikke har gjort det uhaandterligt, og saa længe Parlamentarikerne ikke har gjort det uværdigt ved at krænge det om til sin Karikatur. Disse indledende Forbehold sprang den højtærede Statsminister med velberaad Hu over; og jeg tør nok sige, at efter de Prøver, vi har faaet i den nyeste Tid paa den socialdemokratiske Regerings Anvendelse af det parlamentariske System, saa er det godt paa Veje til at blive gjort uværdigt og til at blive krænget om i sin Karikatur.

Det er rigtigt, at jeg har meldt mig som principiel Tilhænger af det hørupske Slagord fra 70erne og 80erne, men jeg vil gerne have Lov at sige, at dette Slagord af Hørup, i hvert Fald da han var naaet til det Punkt, at han selv skulde overtage Regeringsansvaret, blev forstaaet saaledes, som ogsaa hans daværende Kollega Holstein-Ledreborg Gang paa Gang var Talsmand for det, i Overensstemmelse med dennes Grundbetragtning: Overenskomsten mellem de to Ting, den politiske Magts Deling mellem Tingene. Det var de to Poler, hvorom den afdøde Venstre-Politiker Holstein-Ledreborgs forfatningspolitiske Diskussioner og Drøftelser drejede sig, og jeg tror, at da Hørup stod overfor at skulle tage Regeringsansvaret, saa var han Tilhænger af den samme Opfattelse. Det kom tydeligt frem i hans sidste Bemærkninger om Forfatnings-sagen: nu er Forfatningen gjort til et brugeligt, til et anvendeligt Apparat.

Det vil, med andre Ord sige, at Hørups